

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย OHI-S แยกแยะตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ค่าเฉลี่ย OHI-S
เพศ	หญิง	719	2.08 ± 1.09
	ชาย	352	2.21 ± 1.11
อายุ (ปี)	< 20	141	1.71 ± 0.91
	20 - 39	509	2.06 ± 1.05
	40 - 59	326	2.30 ± 1.08
	60	95	2.57 ± 1.41
การศึกษา	ประถม	598	2.26 ± 1.41
	มัธยม	424	2.01 ± 1.04
	ปริญญา	49	1.73 ± 0.91
อาชีพ	รับจ้าง	337	2.25 ± 1.11
	ข้าราชการ	34	2.17 ± 1.02
	ค้าขาย	138	2.25 ± 1.04
	แม่บ้าน	562	2.02 ± 1.11
รายได้ ต่อเดือน (บาท)	< 4,000	164	2.41 ± 1.20
	4,000 - 10,000	376	2.20 ± 1.02
	10,000	73	2.00 ± 1.01
	ไม่มีรายได้	458	1.98 ± 1.12
รวม		1,071	2.13 ± 1.10

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย OHI-S ระหว่างเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

กลุ่มเปรียบเทียบ		T - Value	P - Value
หญิง	ชาย	1.81	< .05
< 20 ปี	20 - 39 ปี	3.906	> .01
< 20 ปี	40 - 59 ปี	6.069	> .01
< 20 ปี	60 ปีขึ้นไป	5.253	> .01
20 - 39 ปี	40 - 59 ปี	3.167	> .01
20 - 39 ปี	60 ปีขึ้นไป	3.356	> .01
40 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป	1.626	< .05
ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	3.639	> .01
ประถมศึกษา	ปริญญาตรี	3.84	> .01
มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	2.014	> .05
รับจ้าง	ข้าราชการ	0.43	< .05
รับจ้าง	แม่บ้าน	3.026	> .01
ค้าขาย	ข้าราชการ	0.408	< .05
ค้าขาย	แม่บ้าน	2.3	> .05
< 4,000 บาท	4,000 - 10,000 บาท	1.963	< .05
< 4,000 บาท	10,000 บาทขึ้นไป	2.72	> .01
< 4,000 บาท	ไม่มีรายได้	4.019	> .01
4,000 - 10,000 บาท	10,000 บาทขึ้นไป	1.55	< .05
4,000 - 10,000 บาท	ไม่มีรายได้	2.92	> .01
10,000 บาทขึ้นไป	ไม่มีรายได้	0.155	< .05

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย DI แจกแจงตามจำนวนครั้งการแปรงฟัน

จำนวนครั้งการแปรงฟัน/วัน	N	$\bar{X} DI \pm S.D.$	กลุ่มเปรียบเทียบ		T - Value	P - Value
1 ครั้ง	85	0.986 ± 0.696	1 ครั้ง	2 ครั้ง	0.905	< .05
			1 ครั้ง	3 ครั้ง	1.235	< .05
2 ครั้ง	872	0.913 ± 0.670	2 ครั้ง	3 ครั้ง	1.046	< .05
3 ครั้ง	114	0.849 ± 6.09	-	-	-	-

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย CI แจกแจงตามจำนวนครั้งการแปรงฟัน

จำนวนครั้งการแปรงฟัน/วัน	N	$\bar{X} CI \pm S.D.$	กลุ่มเปรียบเทียบ		T - Value	P - Value
1 ครั้ง	85	1.374 ± 0.771	1 ครั้ง	2 ครั้ง	1.775	< .05
			1 ครั้ง	3 ครั้ง	2.612	> .01
2 ครั้ง	872	1.219 ± 0.745	2 ครั้ง	3 ครั้ง	1.751	< .05
3 ครั้ง	114	1.094 ± 0.718	-	-	-	-

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย OHI-S แจกแจงตามจำนวนครั้งการแปรงฟัน

จำนวนครั้งการแปรงฟัน/วัน	N	$\bar{X}$ OHI-S $\pm$ S.D.	กลุ่มเปรียบเทียบ		T - Value	P - Value
1 ครั้ง	85	2.36 $\pm$ 1.154	1 ครั้ง	2 ครั้ง	1.762	< .05
			1 ครั้ง	3 ครั้ง	2.563	> .01
2 ครั้ง	872	2.132 $\pm$ 0.971	2 ครั้ง	3 ครั้ง	1.732	< .05
3 ครั้ง	114	1.943 $\pm$ 1.111	-	-	-	-

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย OHI-S แจกแจงตามการใช้สถานบริการ

การใช้สถานบริการ	N	$\bar{X}$ OHI-S $\pm$ S.D.	T - Value	P - Value
คลินิก/โรงพยาบาล	469	1.928 $\pm$ 0.94	3.549	> .01
ศูนย์บริการสาธารณสุข	274	2.220 $\pm$ 1.161	-	-

วิจารณ์

ผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมการแปรงฟัน วันละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย OHI-S มากกว่ากลุ่มที่มีการแปรงฟัน วันละ 2 ครั้ง และมากกว่ากลุ่มแปรงฟัน วันละ 3 ครั้ง และกลุ่มที่แปรงฟัน วันละ 2 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย OHI-S มากกว่ากลุ่มที่แปรงฟัน วันละ 3 ครั้ง และพบว่า ค่าเฉลี่ย OHI-S มีค่าสูงสุดในกลุ่มเพศชาย กลุ่มผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป กลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มอาชีพรับจ้าง และกลุ่มผู้มีรายได้ < 4,000 บาท/เดือน ซึ่งกลุ่มดังกล่าวเหล่านี้ เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมในการแปรงฟัน วันละตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในประเภทกลุ่มเดียวกัน เช่นเพศชายมีพฤติกรรมการแปรงฟัน วันละตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวนร้อยละ 73.67 น้อยกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 96.66) กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการแปรงฟัน วันละตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวนร้อยละ 81.05 น้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้อาจเป็นเพราะตามหลักธรรมชาติทั่ว ๆ ไปที่เพศชาย มีความรักสวยรักงาม และพิถีพิถันในการรักษาความสะอาดน้อยกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ อาจส่งผลให้การดูแลสุขภาพในช่องปาก โดยการแปรงฟันน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ และที่พบในกลุ่มอาชีพรับจ้างอาจเป็นเพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ และไม่สะดวกในการพกพาอุปกรณ์การแปรงฟัน ส่วนการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง พบว่า กลุ่มเพศชาย และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป และกลุ่มอาชีพรับจ้าง เคยปฏิบัติน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในประเภทกลุ่มเดียวกันเช่นกัน และเมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาทันตสุขภาพของผู้ที่เคยตรวจ และไม่เคยตรวจ พบว่าการรับรู้ปัญหาการมีฟันผุมีจำนวนใกล้เคียงกัน ลักษณะเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ไม่เคยตรวจทันตสุขภาพด้วยตนเอง แต่ทราบว่าเป็นโรคฟันผุ อาจเป็นเพราะมีปัญหาต่อการบดเคี้ยว ซึ่งแตกต่างจากการรับรู้การมีหินน้ำลาย ผู้ที่เคยตรวจรับรู้การมีหินน้ำลายมากกว่าผู้ที่ไม่เคยตรวจ ทั้งนี้เพราะการมีหินน้ำลายไม่แสดงอาการที่ทำให้ผู้ตอบทราบได้ว่า มีหินน้ำลายโดยไม่ได้มีการตรวจ แต่ปัญหาที่แสดงออกด้วยอาการเจ็บปวด ได้แก่ การปวดฟัน การมีเหงือกบวม มีฟันโยก มีฟันคุด มีอาการเสียวฟัน และการมีกลิ่นปาก ผู้ที่ไม่เคยตรวจทันตสุขภาพด้วยตนเอง รับรู้ปัญหาดังกล่าวมากกว่าผู้ที่เคยตรวจ และการรับรู้การมีหินน้ำลายของผู้ที่เคยตรวจทันตสุขภาพด้วยตนเอง พบมากในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุ 20 - 39 ปี กลุ่มการศึกษาระดับมัธยม กลุ่มอาชีพรับจ้าง กลุ่มผู้มีรายได้ ตั้งแต่ 4,000 - 10,000 บาท/เดือน ลักษณะเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มเหล่านี้มีหินน้ำลายมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในประเภทกลุ่มเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่ง ผู้ที่เคยตรวจฟันด้วยตนเอง อาจจะรู้จักการเป็นโรคฟันผุมากกว่าการเกิดมีหินน้ำลายและผู้ที่ได้รับรู้ว่ามีหินน้ำลายไปใช้บริการที่คลินิกมากกว่าใช้บริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข และโรงพยาบาล อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีปัญหาเป็นผู้ที่มีอาชีพรับจ้างในช่วงเวลาทำงาน ไม่สามารถไปใช้บริการ